

PIOTR MYŚLAKOWSKI

WARSZAWA

POLSKIE TOWARZYSTWO HERALDYCZNE

GENEALOGICZNA ZASŁUGA FRYDERYKA CHOPINA I KONSEKWENCJE NOWYCH ODKRYĆ METRYKALNYCH

Artykuł omawia dwa powiązane zagadnienia genealogiczne, dotyczące szeroko pojętej grupy krewnych i powinowatych Fryderyka Chopina. Część pierwsza wyjaśnia w jaki sposób – tylko dzięki niewielkiemu fragmentowi listu piętnastoletniego Fryderyka do przyjaciela – dowiedzieliśmy się w ogóle o istnieniu drugiej, równoległej gałęzi Krzyżanowskich – potomków Wojciecha, który, jak wykazały badania, był bratem dziadka Fryderyka Chopina, Jakuba. Informacja z listu pozwoliła ujawnić bliskie związki, rodzinne i towarzyskie, pomiędzy obiema liniami, a szczególnie z Czachowskimi. Ich bogata historia w wielu punktach styka się z historią Chopina: badania wykazały m.in. związki z pianistą Karolem Mikulim, księgarzem Karolem Magnusem, fotografikiem Janem Mieczkowskim, zaś bliski kuzyn Fryderyka, Dionizy Czachowski zapisał się w historii jako bohaterski dowódca w Powstaniu Styczniowym. Artykuł wskazuje także nierozpoznane jeszcze dokładniej gałęzie krewnych Chopina, zapewne nieświadomych takiego rodzinnego powiązania.

Część druga artykułu rozważa bogate konsekwencje badawcze, które wynikają z odkrytych w 2020 roku kluczowych metryk, dotyczących rodziców Justyny Chopinowej: urodzenie i zgon Antoniny Krzyżanowskiej (matki Justyny), zgon Marianny Bielskiej (siostry Justyny) oraz ślub Jakuba i Antoniny (rodziców Justyny). Dokumenty te zostały po raz pierwszy opublikowane w poprzednim, 28 tomie „Rocznika Chopinowskiego”. Niniejszy artykuł przedstawia w jakim stopniu poszerzyła się nasza wiedza biograficzna o rodzinach Krzyżanowskich, Kołomińskich i – przy okazji – Skarbków, nieodłącznie towarzyszących historii Chopinów. Ślub Jakuba Krzyżanowskiego z Antoniną Kołomińską zawarty w pomorskiej parafii Kłodawa Gdańska koło Tczewa otwiera nowe hipotezy co do historii ich pracodawców, Skarbków z Izbicy Kujawskiej, jednocześnie precyzując kilka kluczowych dat i miejsc w życiu dziadków Chopina. Związane z tymi faktami okoliczności wzbogacają w dużym stopniu wiedzę o zdarzeniach historycznych, których konsekwencje musieli ponosić na własnej skórze (jak np. konfederacja barska).